



**LA ESQUELLA  
DE LA  
TORRATXA**

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SERRANA

**10 céntims cada número per tot Espanya**

Números atrassats 20 céntims.

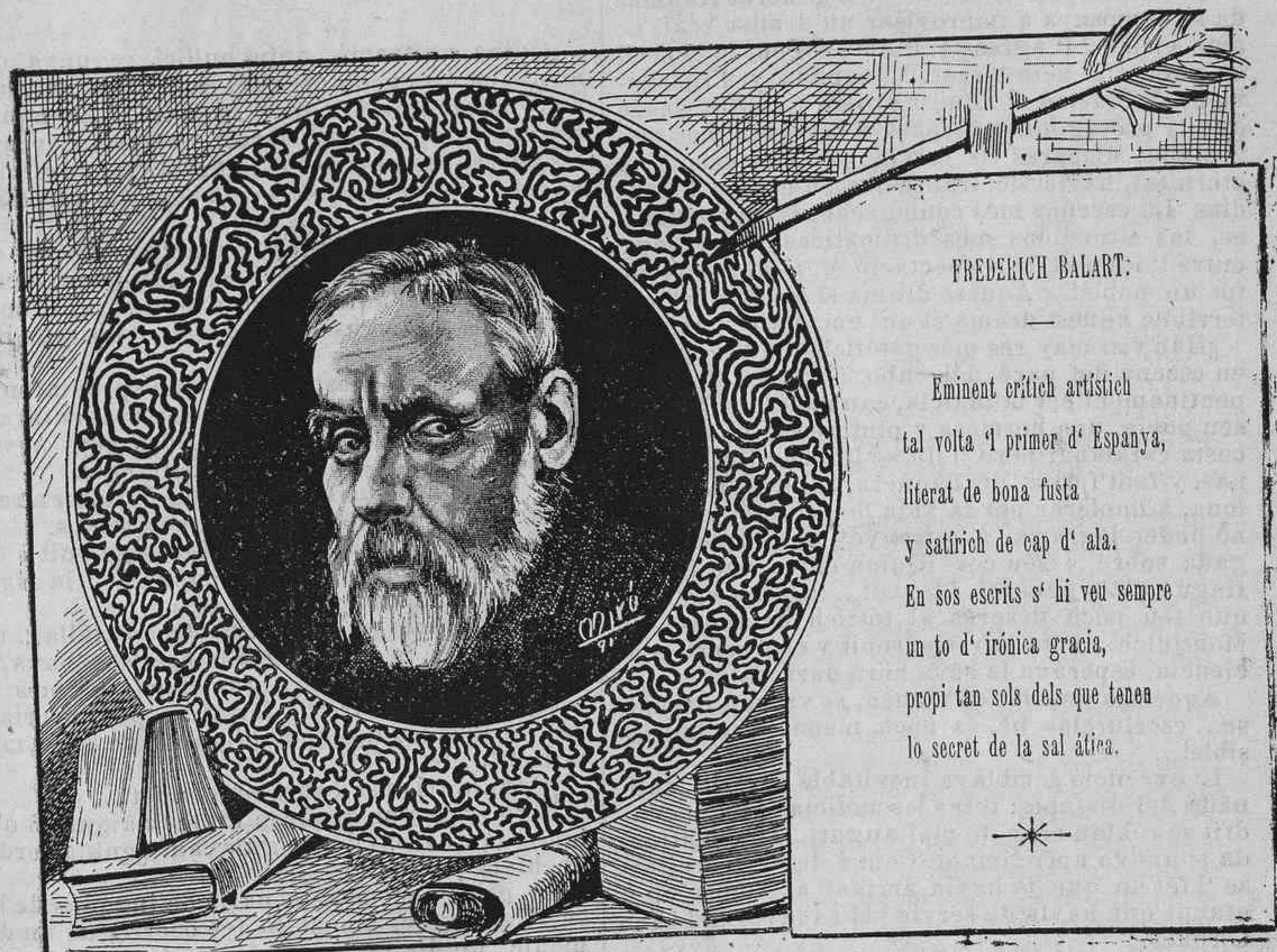
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20  
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

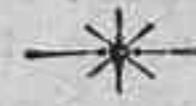
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.  
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.



FREDERIC BALART.

Eminent crítich artístich  
tal volta 'l primer d' Espanya,  
literat de bona fusta  
y satírich de cap d' ala.  
En sos escrits s' hi veu sempre  
un to d' irònica gracia,  
propri tan sols dels que tenea  
lo secret de la sal àtica.



## CRÓNICA.

## LA SENMANA DE LAS EMOCIONES.

Divendres la trista espectativa de un fusellament: diumenje l' assalt de un quartel à mà armada: no 's queixarán de falta de successos los aficionats à emocions fortes.

Es un cas interessant lo del cabo Gironés.

Per un motiu fútil que ningú ignora (la desaparició de alguns objectes d' escàs valor que li ocasionan lo tenir que deixar lo càrrec de ordenansa), deserta, 's vesteix de paisà y 's presenta al despaig del general, disparant sobre ell y 'l seu ajudant un revòlver, sense medir las conseqüències de aquest disbarat, sense prevenir ni tan sols la retirada. ¿Saben lo que això significa? L' autor de un atentat que no busca la manera de fugir, es que ha perdut lo discerniment. Tan sols aquell que procedeix cegat per l' esperit de venjansa y disposat à tot, entra en la gola del llop y no li fa res perdre la vida à trucos de satisfer la passió que l' avassalla. Pero 'l cabo Gironés res tenia que venjar en lo general, ni menos en lo seu ajudant. ¿Per qué, donchs, va exposarse de aquell modo? ¿Quin móbil va impulsarlo?

En aquests cassos es necessari consultar los antecedents del autor del fet. Los del cabo Gironés han anat surgint, y de lo que s' ha dit se deduix que aquest minyó tenia rauixas de boig, un cervell desequilibrat, certa propensió al arrebato. Era instruït à mitjas, aficionat à la mūsica y sobre tot à las comedias romànticas. Ell mateix havia probat d' escriure'n una, de la qual un periódich ne publica alguns fragments que fan partir de riure.

Al atentar contra la vida del general Ahumada se disposava à improvisar un drama real. L' acte primer, l' agressió; l' acte segón, lo consell de guerra; l' acte tercer, la capella y 'l fusellament. Y l' acció d' aquest drama terrible, desde que 'l protagonista disparà 'l revòlver, fins que 'l piquet dispara 'ls fusells per enviarlo à la eternitat, havia de transcorre en menos de tres dias. La escenas més conmovedoras atropellantse, las situacions més dramáticas succehinse entre l' interès, la expectació y l' angunia de tot un poble!... Aquest drama si qu' era serio y terrible; aquest drama si qu' encongia 'l cor.

¿Han vist may res més patétich que l' aparició en escena del pare del cabo Gironés? Ferit repentinament per la notícia, cau malalt, allà en lo seu poble, una hermosa y pintoresca vila de la costa catalana; pero 'l llit se li torna llit d' espines, y fent forsas de flaquesa, se 'n vé à Barcelona, à implorar per la vida del seu fill, y cas de no poder lograrla, à estrenye'l per darrera vegada sobre 'l seu cor. ¡Quina entrevista la que tingué ab lo general Blanco!... ¡Quina visita la que féu poch després al tétrich calabosso de Montjuich, ahont lo reo ensopit y casi sense consciencia, esperava la sèva hora darrera!...

Aquestas escenas se viuen, se viuen morintse... escriurelas bè, es poch menos que impossible!...

L' execució semblava inevitable pera la matinada del dissapte: totes las noticias que de Madrid se rebian eran de mal auguri. Y la matinada s' anava aproximant. Com à detall pot citarse 'l fet de que ja havia arribat à Montjuich 'l atahut que havia de servir pèl cadàver del cabo Gironés.

Quan la fúnebre caixa, colocada en lo carro del batalló de Guipúzcoa se'n torná montanya avall, las personas que havian anat als glacis de la fortalesa y las que pujavan per la carretera, al tenir noticia de que s' havia concedit l' indult, sentiren humitejarse 'ls ulls y respiraren, com si 'ls haguesen tret un pes de sobre.

L' aplassament de la sentència, qu' es lo que en realitat s' havia concedit, equival al indult. Posar en capella à un home per segona vegada, es una pena doble que no està prevista en cap còdich de la terra. Pot la lley disposar de la vida de un reo; jugar ab ella, dirli:—Ara 't mato; ara 't perdono; ara torno à matarte—seria una iniquitat, una crualtat, una irrisió intolerable.

Ni que la trista broma recaigués en un home com lo cabo Gironés, tan sense consciencia, que per donarli coneixement de la gracia de que acabava de ser objecte hagueren de despertarlo, puig roncava tranquilament, podrian tolerarse aquests cambis, aquests vaivenys sinistres.

Y la veritat siga dita: l' indult s' imposa. Matar à Gironés equivaldría à sacrificar à un home que tot tendeix à demostrar qu' es irresponsable, per no tenir lo plé domini de la sèva ment. Aquesta es la principal circumstancia que feren valdre 'ls que ab major interès solicitaren l' indult: lo caritat i generós general Blanco, y 'l zelós bisbe Català, qu' en aquesta ocasió dona una mostra eloquènt del seu zel evangèlich y del seu amor al próxim.

La ciutat de Barcelona, qu' en aquesta ocasió s' ha estolviat l' horrorós espectacle del patibul, de segur que sempre més los ho tindrà en compte.

Barcelona es no sols un poble humanitari, es també una ciutat agrahida.

¡Quina animació, quin bullici regnava diumenje en los entornos del Bonsuccés, ab motiu de celebrarse la fira dels Angels!... En aquells estrets carrers, més estrets encare per ocupar las aceras las paradas dels firetaires, se circulava ab gran dificultat per entre la atapahida concurrencia

Los nostres menestrals, principalment los que tenen familia menuda son los que mantienen la existencia de aquestas firas de joguinas, de llibres vells y de fruytas, recort de l' antigua Barcelona.

Un dia com aquest sigué 'l que aprofitaren los que à mitja tarde emprengueren l' aventura de apoderarse del quartel del Bonsuccés à viva forsa... vagin à saber ab quins intents.

L' assombro que ha causat un fet tan extraordinari, dura encare y durarà molt temps.

¡No es poch pit això de presentarse vuit ó deu homes armats à un edifici ocupat per la tropa, resolts à conquistar-lo!...

Y va haverhi allí una verdadera batalla... una dispersió de la gent que à la fira 's trobava, un escampall de paradas, alguns ferits, los més, del tot innocents. Entre 'ls ferits dos pobres criatures, feridas las dos de bala y una d' elles mortalment.

¡Quánta tristesca causa aquest fet!...

Pero ¿y 'ls que donaren l' atach à quin fi obejan? ¿quins móvils los guian? ¿quinas ordres obejan? ¡Misteris!

De primer moment se parlà de jugadas de balsa. Pero precisament lo fet ocorregué un diumenje, un dia festiu, en lo qual no s' efectuà

## TRES BOMBEROS HONORARIS.



Lo senyor Coll y Pujol,  
en Campos y en Milà y Pi;  
tres senyors que son *bomberos*  
y ho son no més... perque sí.

operacions... Per lo tant, per aquest costat la jugada no 's veu, ni se sospita.

Hi hagué qui suposá que tot aixó ho hauria fet fer algú que hauria vist ab disgust l' indult del capo Gironés, com si 's proposés dir al govern: —Tú vés indultant; aquí tens les conseqüències de la tèva lenitat.— Aquest maquiavelisme no m' acaba de convencer. No crech que puga haverhi gent tan malvada que així procedeixi, ni crech que puga trobarse ningú que per fer una demostració semblant s' avingui à exposar la vida.

‘Obehiren los autors del assalt à fins politichs?

Tots los partits retxassan indignats qualsevol sospita de participació en un fet de aquesta naturalesa. Fins los que admeten y proclaman los procediments revolucionaris se desentenen de aquestas intentonas burdas y descabelladas.— Nosaltres—diuhem—acceptém la revolució; pero l' motí no entra en las nostres costúms.

¿Cóm explicarse, donchs, l' origen de un fet tan estupendo?

Un capo Gironés, que pert lo sanderi y fa un disbarat, se comprén, s' explica: es, al cap y al últim, un home sol, y á ningú ha de donar compte dels seus impulsos. Pero l' existencia de vuit ó deu boigs, tocats tots de la mateixa mania, impulsats del mateix desitj, resolts à executar lo mateix acte, no es possible.

De manera qu' en aquest punt, Barcelona s' ha quedat à las foscas.

Lo fet ha causat sorpresa, ha produhit desgracias y trastorns: aixó es lo únic que sabém.

Hi ha varias personas presas: detingudas las unes poch després de las descargas, individualment aquests, à graell los altres—in materia de agafar, durant los primers moments, no 's mira gayre prim.—N' hi ha també qu' han sigut presas l' endemà ó l' endemà passat del succès. Los que tenen al seu càrrec l' instrucció de la

sumaria garbellarán, depurarán, assignarán la responsabilitat á qui la tinga.

Ara, en quant als presos que varen ferse en lo Círcul obrer oportuniste del carrer de Ramaleras, ho sabém de una manera certa: allí 'ls havia reunit un pensament diametralment oposat al que portavan los autors del succès. Los citats individuos s' havian congregat per estudiar y decidir la millor manera de tributar al general Blanco un públich obsequi, en agrahiment als esforços que havia fet pera salvar la vida al infortunat capo Gironés.

P. DEL O.

## LO PLET DE LA PUBILLA.

### SONET.

Un marqués va sortir, d' escotilló:  
diplomàtic gens curt, que 's pert de llarch,  
Maquiavelo segón, segón Bismarck...  
Ja us dich qu' es bona fitxa 'l tal minyó.

Sens coneixel ningú, de sopetó  
saluda á Barcelona, y ab tò amarch  
li reclama 'ls terrenos del seu Parch,  
dihentse ser lo ver duenyo y senyó.

Tothom sab lo demés: lo llarch del plet,  
que 'l fallo qu' han dictat los tribunals  
dotze cops, es doná, un milió de rals.

Barcelona pot dir al marqueset:  
—Ja que, Ayerbe, tan pobres nos has fet,  
al menys fesnos hospicis y hospitals.

P. TALLADAS.

## LA FILLA DEL BARBER.

### I.

Si n' era de guapa la filla del barber de Vilablanca!

Alta, moreneta, bén plantada, ab un clot á la barbeta y una rosa á cada galtona, quan ella s' assentava al portal de la botiga, los joves corrían á ferse afeytar encare que no ho necessitessin, no més pèl gust de poguerse fregar un moment ab sas faldillas y dirli entrant y sortint quatres parauletas ensucradas.

Son pare ja ho havia conegit. No era la sèva navaja lo que li proporcionava tan bona parroquia, sino las gracies y 'ls numerosos atractius de la sèva filla.

—Hola! —deya de vegadas á algún client: —ja torném? —No vaig afeytarvos ahir?

—Sí, pero... no sé perqué, reparo que 'l pel m' ha tornat á creixer de mala manera.

—Ah! Ja entench.

Lo barber somreya y llensava una llambregada á la porta: allí estava la sèva filla, fresca com un ensiam y riallera com una matinada d' abril.

A més de la de 'n Felis —que aixis s'anomenava 'l barber —hi havia á Vilablanca dugas barberias més; pero com en cap d' aquestas hi havia noyas y 'ls amos eran vells rónechs sense successió, tothom coneixia á la xamosa Roseta ab lo nom de *la filla del barber*

### II.

Entre la jovenalla del poble, una de las qüestions més importants, origin de vegadas de disputes, era aquesta:

—¿Per qui será la filla del barber? ¿qui se la endurá?

Era tan guapa, tan apetitosa, tan extraordinariament bonica, que tal vegada per això mateix ningú s' atrevia á solicitarla.

Indirectas, tentativas de declaració, suspirs, miradas plenes de foch... tot això anava en abundancia: no hi havia jove que més ó menos no hagués intentat assaltar lo cor de la Roseta.

Pero una manifestació, clara, explícita, catogòrica!... ningú gosava ferla... ¡Qu' es cas!

—Ja 'm veig la carabassa —deyan á una tots los joves: —no 'm vull exposar á un xasco.

Y succechia, que á pesar de la sèva bellesa, los anys passavan y la filla del barber no trobava un pretendent formal y atrevit que li digués sense embuts:

—¿M' estimas? —¿m vols?

### III.

Un dia l' hereu Boix, lo fill de la casa més rica del poble, que potser may havia dit una paraula á la Roseta y que anava á ferse afeytar únicament una vegada cada setmana, va deturarse á la porta de la barberia.

La Roseta feya puntas.

—Sabs, Roseta, que tens molt bonas mans?

La filla del barber va aixecar lo cap.

—Bonas mans no més? —digué ab cert despit, cubert ab un tò d' agradable coqueteria.

En Boix va plantarse á riure.

—Dona, tot es comensar de las cosas. Per ara ja t' hi dit que tens bonas mans. —Vols que continúhi?

—Per qué no?

—Pues á més de tenir bonas mans, tens bona cara, bons ulls, bon... en fi, qu' ets la noya més agradosa y aixerida de tot Vilablanca.

D' aquesta conversa van seguirsen altres: la cosa, que havia comensat en broma, va anarse posant seria, l' hereu Boix va deixar de parlar riuent... y á la següent setmana en Felis va reparar que cada dos dies entrava perque l' afeytés...

### IV.

Lo pare va cridar á capitul á la filla.

—Roseta... —sabs que hi observat que l' hereu Boix s' afeyta dia si dia no?...

—Qué voleu dir? Senyal que 'l pel li creix més deprissa que avants.

—No, noya; lo que li creix es un' altra cosa segurament: es l' amor.

—Ho creyéu?

—Posaria las mans al foeh. Quan un xicot tan serio y surrut com ell cambia d' aquesta manera, alguna cosa estranya ha de passarli... Pàrlam ab franquesa: —no t' ha dit res?

—Sí; tonterias, amoretes... com tots; pero jo no 'n faig cas. Me sembla que tot deu ser ganas de conversa...

—T' erras, filla, t' erras: conech als Boixos y sè que no son gent que gastin paraulas en va. Es un gran partit... —Ves si 'l pescas!

—Voleu dir?

—Serás la dona més rica del poble.

La Roseta va redressar lo cap: després caygué en una meditació profunda.

Afilava las armas.

### V.

Han passat quinze dies. L' hereu Boix es maliós, desconfiat y net de clatell... pero jes tan

bonica, tan salamera, tan amorosa la filla del barber! La victoria de la Roseta es complerta y definitiva.

—¿Es dir, que m' estimarás sempre?

—Sempre: t' ho juro.

—Demánam al pare, donchs. Si vas de bona fe, no retrassis més aquest pas.

L' hereu Boix entra resoltament fins à la rebotiga y crida al Felis.

—¡Vaig! diu aquest:—comenséu á assentarvos.

—No n' hi ha necessitat. Lo que de vos espero, ja podeu ferho dret.

En Felis fa 'l sorprés d' un modo admirable.

—¿Qué voléu?

—Que 'm diguéu una paraula. Si ó no.

—Sobre qué?

—Escoltéu: ¿'m donéu la vostra noya?

Segona fingida sorpresa del barber.

—¡Caratsus! Primer haig de sapiguer ella qué hi diu.

—Ella dirá que sí; ja ho sé jo.

—¡Ah! Donchs per la mèva part... Dèu vos fassi bén casats...

—¡Amén!

## VI.

Avants de cumplir un mes d' aquest prometatje, en Boix s' ha convensut de que à la Roseta no li convé per cap istil. Es guapa, fresca, rodanxona... pero res més. L' orgull se la menja viva, té unas pretensions espartotosas, aspira á tractarse com una marquesa, parla de criadas y joyas de brillants y



—¡Ojo ab l' oli, senyó Arcalde!  
¡Vigili, senyor Tió!

¡Miri que tot lo que corra  
es cacauhets ó cotò!

vestits de panyo de Lyó... verdaderas atrocitats.

Una dona aixis no fa per casa; no fa per cal Boix.

Y com l' home no gasta camàndulas y quan pensa una cosa diu lo que pensa, manifesta la sèva resolució sense cumpliments.

—Roseta... ¿sabs qué hi pensat?

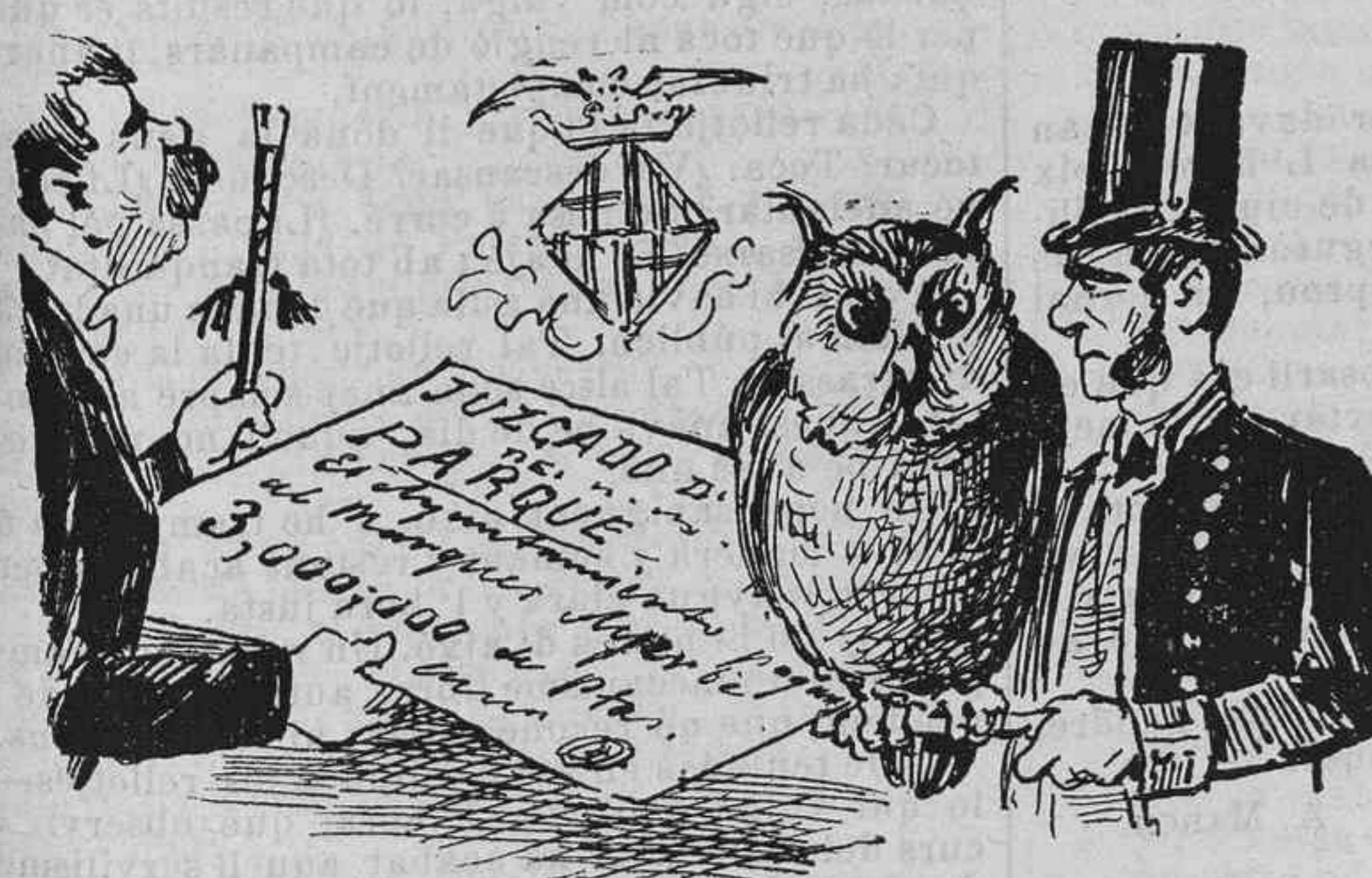
—¿Qué?

—Que lo millor es que ho deixém corre tot.

—¡Y ara!...

—No 'm convéns: la masia del Boix no es cap palau de condes; es una casa de pagesos...

—Pero lo que tú 'm fas es una canallada...!



En Tallaví 'ns dona un' oliva,  
l' Ayerbe 'ns dona 'l comptet:

un parellot de regalos  
que á un hom casi 'l deixan fret.

—No; la canallada la faria jo si 'm casés ab una noya com tú... En fi, hem acabat...—

## VII.

Quan en Felis s' entera del desayre donat à la sèva filla, desayre que destruix lo castell de las sèvas ilusions, la rabia 'l cega, lo cap li bull... y concebeix una idea satànica.

—¡Déixal que vingui! —diu esmolant la navaja ab mà nerviosa.

L' hereu Boix entra en aquell moment en la botiga, seré, tranquil, serio com sempre.

—Afeytéume, Felis.—

Lo barber lo remulla precipitadament, y sense dir una paraula, empunya la navaja. L' eyna corra per la galta, passa à la barba, arriba al coll.

Al trobarse en aquest punt, en Felis apoya la mà esquerra al front de 'n Boix, fa reliscarli la navaja sobre la nou del coll y acostànseli à l' orella li diu ab veu sorda:

—¿Juréu casarvos abla Roseta? —

L' hereu obra 'ls ulls, sefa càrrec de la sèva situació... y contesta ab molta naturalitat:

—¡Si! —

Pero quan se veu afeytat y lluire de las grapas del barber, s' encara ab ell y li diu:

—Ja compendréu que 'l jurament que acabo de fervos no té cap valor.

—¿Qué voléu dir?

—Que no 'm casaré ab la vostra filla... ni que s' hi posi 'l rey. ¡Adeu siau! —

## VIII.

En Felis va corre à avisar à las altres barberias:

—L' hereu Boix m' ha fet aixó y alló, y us demano que no l' afeytéu ni que us dongui un' unsa.—

Per esperit de classe y per consideració al pare agraviat, los dos altres barbers del poble van assegurarli que may las s' vas navajas tocarian la cara del desayrador de la sèva filla

—¡Si qu' estich ben posat! —digué l' hereu Boix al enterarse de la conspiració tramada contra la sèva barba: —¿es dir que ningú 'm vol afeitar? ¡Pobre Felis!... ¿aixís pensa tornarme à fer anar à casa d' ell?... Ara veurá aquest barber com jo l' afayto. —

## IX.

Vuyt dias després, davant per davant de can Felis s' obria una nova barberia. L' hereu Boix havia fet pujar un jove barber de ciutat, facilitantli medis d' establirse y asseguratli, en cas de que la botiga no li dongués prou, un jornal d' un duro diari.

L' única condició que va imposarli era que en la nova barberia s' havia d' afeitar per la meytat de lo que 'n feya pagar en Felis.

Lo barberet de ciutat va emportarse tota la clientela del vehí del davant, l' hereu Boix va poguerse anar à afeitar sense cap temor y 'l pobre Felis va trobarse tan atrafagat, que ab freqüència ho deya à la sèva filla:

—Per la tèva culpa m' hi quedat sense gendre, sense parroquià... y sense parroquia.

A. MARCH.

## SASTRE QUE CONEIX LO PANYO.

Vaig aná à casa del sastre  
deu fer cosa de vuit dias  
perque 'm fés à marxes dobles  
uns pantalóns de lanilla  
per anar als funerals  
del promés de ma cosina.

Més lo sastre, qu' es un tuno  
que té molta picardia  
me va dir tot fent lo ganso  
mentres prenia la mida:

—Posis dret: ¿que 'ls vol estrets?

Vamos; ja sè lo que mira...!

—¡Pero si no miro res...!

—Jo ho penetru desseguida...

vosté mira aquell lletreiro  
que hi ha al entrá à la botiga...—  
Ab lletras de gran tamanyo,  
més llargas que llangonissas,

aquell rótul deya aixís:

*Precio fijo.—No se fia.*

LLUIS SALVADOR.

## HORA JUSTA.

—¿Sab quina hora es?

—¿Ara? Las deu.

—¿En qué 's funda per dirho?

—Miri, aquí té 'l rellotje; marca las deu en punt. ¿Está satisfet?

—No, senyor. Lo seu rellotje marca las deu; pero ¿cóm sab vosté que 'l seu rellotje va bè?

—¡Home! Ho sé porque va ab lo de la Catedral.

—¿Si? Pues estiga bonet. Tingui la seguretat de que may sabrà quina hora es. —

Barcelona sempre ha tingut mala anomenada respecte à aixó dels rellotges, pero d' un quant temps à aquesta part la malaltia s' ha anat agravant de tal modo, que avuy per ponderar lo caràcter fals d' una persona ja sol dirse:

—Es més embusterò que un rellotje de campanar —

No hi ha rellotje que digui una paraula de veritat. Semblan talment politichs.

Ignoro si en tot aixó hi corra la mà dels anarquistas; siga com vulga, lo que resulta es que per lo que toca al rengló de campanars, l' anarquia ha triunfat completament.

Cada rellotje fa lo que li dóna la gana. ¿Vol tocar? Toca. ¿Vol descansar? Descansa. ¿Li convé adelantar? Se posa à corre. ¿Li passa pel batall atrassarre? S' hi ajé i ab tota tranquilitat.

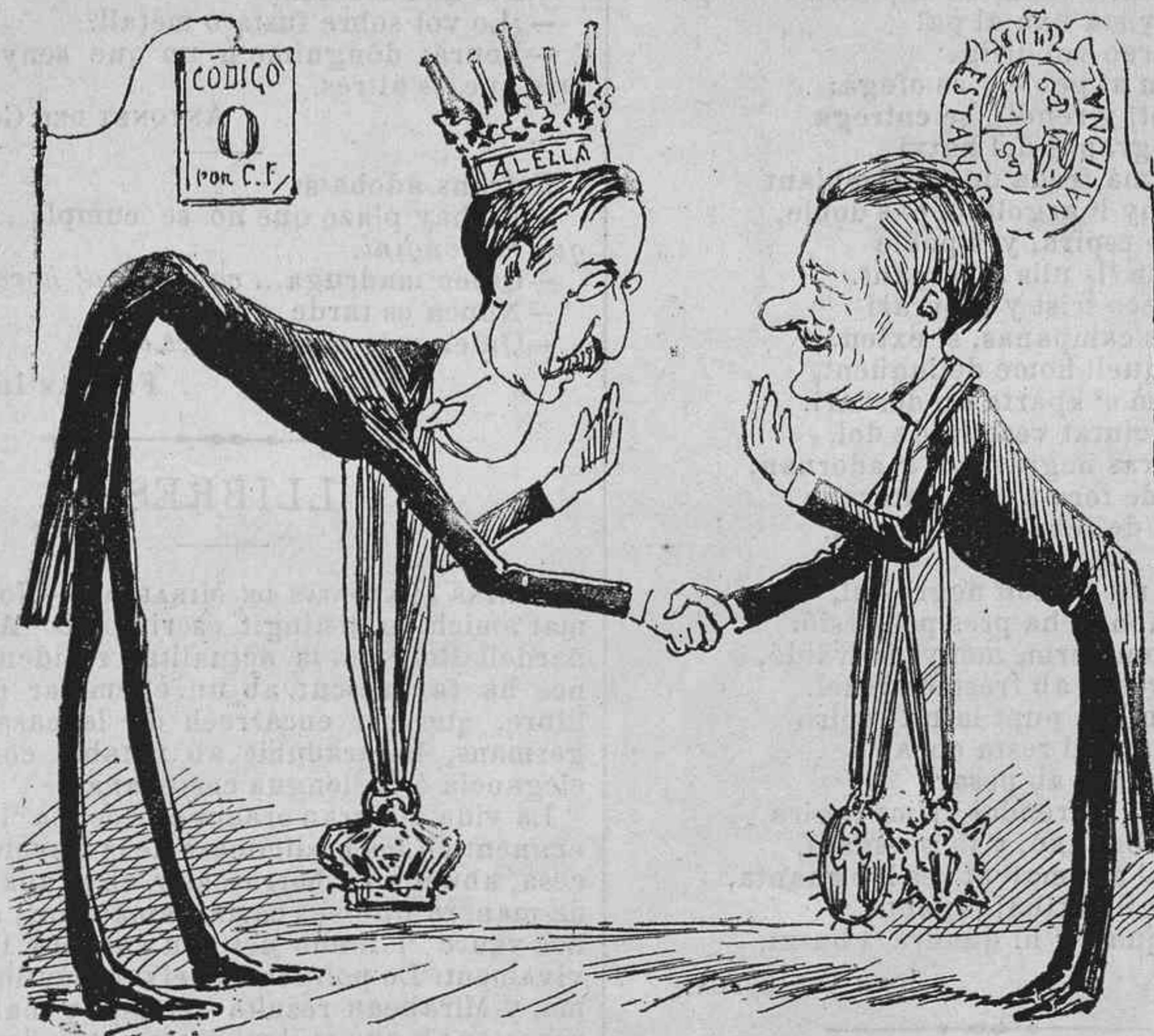
Avant, hi havia una guia que donava una mica de llum al públic. Tal rellotje tenia la costüm d' atrassar. Tal altre solia anar sempre adelantat. Aquest anava bè de dia, aquell no més tocava bè à las nits.

Un hom, sapiguent aixó, s' ho trampejava à la sèva manera y sumant y restant acabava per tréuren l' aygua clara y l' hora justa.

Avuy no hi ha res d' aixó. Un rellotje de campanar es un mecanisme libre, autònom è independent, que no reconeix lleys ni constitucions.

—De teuladas en avall—dihuen los rellotges— lo qui vulga sapiguer l' hora, que observi l' curs dels astres. S' ha acabat aquell servilisme de tocar ab tota regularitat cada quinze minuts. Per aixó, ja hi ha 'ls serenos. —

## EMINENCIAS «CRUCIFICADAS».



— 1.<sup>a</sup> enhorabona, Camilo.  
— Lo mateix li dich, Manel.  
— ¿Sab que la porta ab molt garbo?  
— ¿Sab que á vosté li está al pél?

De vegadas, aquesta desorganisació 'ns proporciona ventatj's: hem de confessarho.

¿Han de trobarse, verbi gracia, á las quatre, al Pla de Palacio y vostés viuhen prop de la Universitat?

Pues estiguin tranquil·ls. Quan lo rellotje de la Universitat toca las quatre, vostés surten de casa.

Al passar prop del Hospital militar sentirán com lo rellotje d' aquell establiment toca las quatre.

Arriban á la Tapineria y senten com lo de la Catedral toca las quatre.

Continúan lo seu camí xano xano, y al trobarse per fi al Pla de Palacio, nang, nang, nang, nang! .. Es lo rellotje de Santa Maria que encara toca las quatre.

¿Volen res més cómodo y divertit?

Hi parlat del rellotje de la Catedral, y haig de declarar n' hi ha cap que li passi la mà per la cara.

¡Allò si qu' es un campanar de broma!

De vegadas de la una á las dues deixà passar quatre horas. Altres cops toca primer les dotze que les onze. Hi ha dies que suprimeix los quarts y toca las horas de sopetón, sense avisar á ningú. En certs moments va bé: al cap de un rato torna á anar malament... Es la distracció del vehinat..

Ara que l' Ajuntament vol veure de remediar la falsificació dels aliments, ¿no podria evitar també la falsificació de las horas?

MATÍAS BONAFÉ.

## LO PATÍBUL Y LA SOCIETAT.

En mitj la plasa majó'  
un patíbul n' hi ha alsat  
per tenir d' un sentenciat  
lloch la horroenda execució.

Naix lo dia, hermós; lo sol  
va extenent son daurat vel;  
ni una taca hi ha en lo cel:  
no sembla dia de dol.

Pels camins s' ouhen cantars,  
bullici inmens y alegria,  
de gent que á punta de dia  
ha deixat solas sas llars.

A ciutat entran corrent  
á aumentar lo torbelli,  
per veure com lo butxi  
mata á un home delinqüent.

En jornada tan funesta  
que un poble cult no repara,  
sembla que l' mon se prepara  
per celebrá una gran festa.

Si no 's presenta un obstacle  
que l' acció fassi aplassá,  
en punt de las nou trindrà  
lloch l' horrorós espectacle.

Y en presencia de l' inquieta  
y perversa societat,  
quedará en un moment dat,  
la justicia satisfeta.

Ja ha arribat l' hora fatal

que la sanch dels homes glassa.  
Tothom, tothom de la plassa  
tè la vista fixa al pal.

Lo reo vol dirigi'  
la veu al poble y se ofega;  
no pot, y rendit, se entrega  
á las grapas del butxi.

La mà freda de un semblant  
estreny l' argolla á pas doble,  
lo reo espira, y 'l poble  
abaixa 'ls ulls ab espant.

L' eco trist y funerari  
de las campanas, s' exten.  
De aquell home delinqüent,  
tothom s' aparta ab desvari.

La ciutat vesteix de dol,  
sombras negras sols l' adornan,  
y 'ls de fora tots s' entornan  
plens de febra y desconsol.

La nit ab son negre vel,  
del mon ja ha pres possessió.  
Tothom dorm, menys lo traidó,  
que vetlla ab fréstech rezel.

Tan bon punt la nit espira  
y 'l patibul resta encar'  
la societat ab pesar  
nous y horrendos crims regira.

Proba aixó, y fa persuadí,  
que al sér malvat res l' aguanta,  
y que 'l patibul espanta  
sols quan s' hi quadra 'l butxi.

JOAN VILASSECA.

### ACUDITS.

Llissó de doctrina:

—¿Quántas son las personas de la Santíssima Trinitat?

—Tres: Pare, Fill y Esperit sant.

—¿Lo pare es Déu?

—Si, pare.

—¿Lo fill es Déu?

—També, perque sent fill de Déu, forzosament ha de tenir lo mateix apellido que 'l seu pare.

JOANET DE BERGA.

—Tomás!

—¿Qué mana, senyoret?

—Digas al Toni qu' enganxi.

En Tomás no 's mou del seu siti.

—¿Que no sents lo que 't dich?

—Si, senyoret; pero encare no 'm diu lo que tè d' enganxar.

—Lo cotxe, gamarús.

—Ay, caratsas... ¿y aixó cóm va ser? ¿que 's va trencar?

XANIGOTS.

Recullit á la fira:

—Papá, comprim un timbal.

—No, noy, no estém per timbals: tot lo dia m' estarias fent mal de cap.

—No, papá: no tinga por... cóprime'l y jo prometo que no més lo tocaré quan vosté dormirà.

DOLORS MONT.

En la botiga de un óptich.

—Un termòmetro.

—Si, senyor... ¿de quin preu lo desitja?

—Del més mòdich.

—¿Lo vol sobre fusta ó metall?

—Veurá: dónguime'n un que senyali 'l fret més que 'ls altres.

ANTONET DEL CORRAL.

Refráns adobats:

—No hay plazo que no se cumpla... *ni sogra que no rondini*.

—Quien madruga... *va al llit d' hora*.

—Nunca es tarde... *si fa sol*.

—Quien más mira... *no es cego*.

FROILÁN IRRITAT.

### LLIBRES.

CARTAS AMATORIAS DE MIRABEAU.—Nostre estimat amich, lo distingit escriptor D. Arthur Vínardell Roig, en la actualitat resident à París, nos ha favorescut ab un exemplar de aquest llibre, que per encàrrec de la casa Garnier germans, ha traduhit ab notable correcció y elegancia á la llengua castellana.

La vida del gran orador que ocupa 'l lloch més eminent en los preliminars de la Revolució francesa, abunda en berrascas y en grans passions, de manera que sas cartas amatorias, al deixarnos veure 'l fondo del seu cor, nos interessan vivament. Lo polítich cedeix lo seu lloch al home, y Mirabeau resulta sempre, y baix tots los aspectes ab que se 'l miri, una gran figura plena de atractius.

Creyém, donchs, que 'l llibre de las sèvas cartas amorosas, notablement traduhit pèl Sr. Vínardell, está eridat á alcansar entre 'ls lectors espanyols y americans una gran popularitat.

MÉTODO PARA LA ENSEÑANZA DEL LENGUAJE EN LAS REGIONES DONDE NO ES LA MATERNA LA LENGUA OFICIAL DEL ESTADO, per D. J. PAYÀ Y RAURICH.—Ab aquest titul ha publicat lo Sr. Payà, laboriós mestre de Mollet del Vallés, lo traball que llegí en las *Conferencias pedagógicas* del corrent any, notable entre altres conceptes, aixis per lo interessant del tema, com pèl sentit práctich qu' en tot ell campeja. Lo recomaném á l' atenció de tots quants desitjan que la instrucció pública á Catalunya donga 'ls resultats deguts.

LA REFORMA INTERIOR DE BARCELONA, per D. J. SURRIBAS RIERA.—Porta aquest titul un quadernet contenint exposadas ab claretat y método las rahóns prácticas á que deuen atenirse tots quants per aquesta reforma se trobin afectats. Próxima á acometres la reforma del casco antich, no es necessari ponderar la utilitat de aquest estudi.

SALVADOR RUEDA Y SUS OBRAS, per GABRIEL RUIZ DE ALMODÓVAR.—Estudi breu pero molt expresiu del notable escriptor que tant sobressurt en la descripció y pintura de las escenas andaluzas. Lo Sr. Ruiz de Almodóvar posa de relléu ab tino y discrecio las brillants qualitats que al Sr. Rueña adornan y que brillan en totas las sèvas obres.

RATA SABIA.

GENT DE MADRIT. (*Dibuix de J. Gros.*)

Simpática florista,  
¿per quin preu dónas  
las dos frescas rosetas  
de tas galtonas?

## COR FALS.

Vaig preguntarte:—¿M' estimas?  
somrisenta vas dir:—Sí;  
y à continuació afegires:  
ans que olvidarte, morir.

Després que va separarme  
de ton costat lo destí,  
sens empaig à un altre deyas  
lo mateix que 'm vas di à mi

J. MALLOL.



## TÍVOLI.

Cada nit lo mateix: —*Fuego! Trafalgar y Luis el tumbón*, y cada nit s' ompla 'l teatro, sino de gom à gom, bén poch se 'n falta.

De manera que la empresa podrà dir com aquell pintor:

—Me acusan de que sempre pinto lo mateix... De que sempre vench lo mateix haurian de accusarme.

Lo Tívoli va venent *Trafalgar*, y no se 'n veu à las mans.

## NOVEDATS.

En Mario va desembrassarlo, una vegada ha gué terminat lo temps de la contracta. Hi havia de anar en Romea; pero ignoro quin vent devia empenye 'lab rumbo al *Eldorado*, ahont ha an lat à la fi ab la sèva companyia. Ja la trobarém quan nos ocupém d' aquest teatro.

En Colomer s' hi va deixar veure diumenje representant *Los sobrinos del Capitán Grant* yahir dijous devia comensar una serie de funcions la companyia valenciana de D. Eduard Llorens, que fins ara ha trallat à *Calvo y Vico*.

Celebrarém que al últim aquest favorescut teatro logri pendre estat.

## CATALUNYA.

També de aquí se 'n ha anat la companyia *Calvo-Jimeno*, haventse despedit ab *D Alvaro ó la fuerza del sino*, en qual drama meresqué en *Calvo* una entusiasma ovació molt semblant à las que al seu germà solian dispensar en la mateixa obra.

Y l' ha sustituhit en Romea, ab la Gorriz y la Sofia Romero, ab en Miralles y altres actors apreciables.

Comensaren ab *El difunto Toupinel*, una de las comedias més xocants del modern repertori francés, havent anat seguit la *Mzelle Nitouche*, *Las doce y media... y sereno y Carmela*.

La companyia ha trobat de nou los mateixos aplausos, las mateixas rialles de sempre.

Dimecres donà una funció en la que hi prengué part en Rossell.

Y per avuy divendres s' anuncia l' estreno de *Boda del cojo*.

Endavant las atxas. Lo més de Agost es un dels més ingratis per las empresas. Son moltes las familias que 's troban fora de Barcelona, y tots los alicants son pochs per atraire al pù-

blich que mandreja, estimantse més la fresca dels passeigs, que la xardor dels teatros.

## CALVO-VICO.

Haventse trasladat la companyia valenciana —conforme queda dit— al *Teatro de Novedats*, sembla qu' en bréu comensará à funcionar en aquest teatro una companyia catalana, ab l' intent de posar obras de màgica, alguna d' elles completament nova, de que sembla que la empresa disposta.

Aquesta podrà dir:—En la varietat està 'l gust.

## GAYARRE.

També hi ha hagut aquí canvi d' empresa, encare que no hi haja hagut canvi d' espectacle.

Opera hi havia avants y ópera continua haventhi. Casi 'ls mateixos artistas en sa totalitat la representan. No hi ha més sino que avants la dirigia en Vehils y ara la dirigeix en Perez Cabrero.

*Gli Ugonotti* tingué una bono execució, dada la baratura dels preus, verdaderament notable. Prengueren part en l' ópera de Meyerbeer 'ls mateixos artistas que ja l' havian cantada feya poch: las Sras. Bassi y Curieles, la Srta. Fáregas y 'l tenor Angioletti. L' únic que 's presentà de nou sigüé 'l Sr. Carbonell, qu' en lo paper de *Never*s donà una nova mostra del seu talent de actor y de las sèvas facultats de cantant.

\* \* \* Posteriorment s' ha posat *Ernani*, per las seyoras Gay y Pelayo y 'ls Srs. Angioletti, Bargioli y Thos.

Y ab molta activitat prossegueixen los ensaigs de l' ópera de Bretón, *Gli amanti di Teruel*, que ja veurán com ompla 'l teatro com sempre que 's posa en escena.

## CIRCO EQUESTRE.

Al últim l' aygua de la piscina del *Circo Eqüestre* s' aprofita, y per cert s' aprofita bé.

Ha bastat combinar una acció cómica, *Las bodas de Saltamontes á Miramar*, perque s' aprofitessin los elements del espectacle aquàtic.

No hi ha que dir lo que succeheix.

Unas bodas, un dinar à la fonda, alguns desconeguts que pretenen fer brometa à expensas dels nuvis, aquets que s' enfadan, la disputa que aumenta y per fi de festa un remullament general: cauen à l' aygua tots, los bromistas, los nuvis, los sogres, un municipal, un home que havia robat un garri y fins lo garri que havia sigut objecte del robo.

Ab tot lo qual tenim *bodas de Saltamontes* per molts dias.

N. N. N.

## PER L' INTERIOR.

«Dolors Cap: 20 de janer.  
Portat per un singular  
desitj, avuy sento un ver  
anhel, per ferte saber  
lo meu amorós pesar,  
puig es tant lo que pateixo,  
que, com tú no ignorarás,  
com més và més m' aflaqueixo...  
per xó noya, m' atreveixo  
à escriure't lo que fa 'l cas.  
Tu, sens cap contemplació,

m' has robat impunement  
lo mèu cor innocentó,  
y això, Lola, francament,  
no está gens posat en rahó.

Si per cas, com qui repara  
un dany, t' haguesses posat  
a fer'm bon paper, j'en cara!  
pro tu, cá, sempre eixa cara  
de burot desempleat.

¿Per qué, fent com qui no sab  
correspondre á purs amors,  
no treus un si del tèu pap?  
¿Cóm tú, que 't dius *Dolors Cap*,  
m' ocasionas tants dolors?

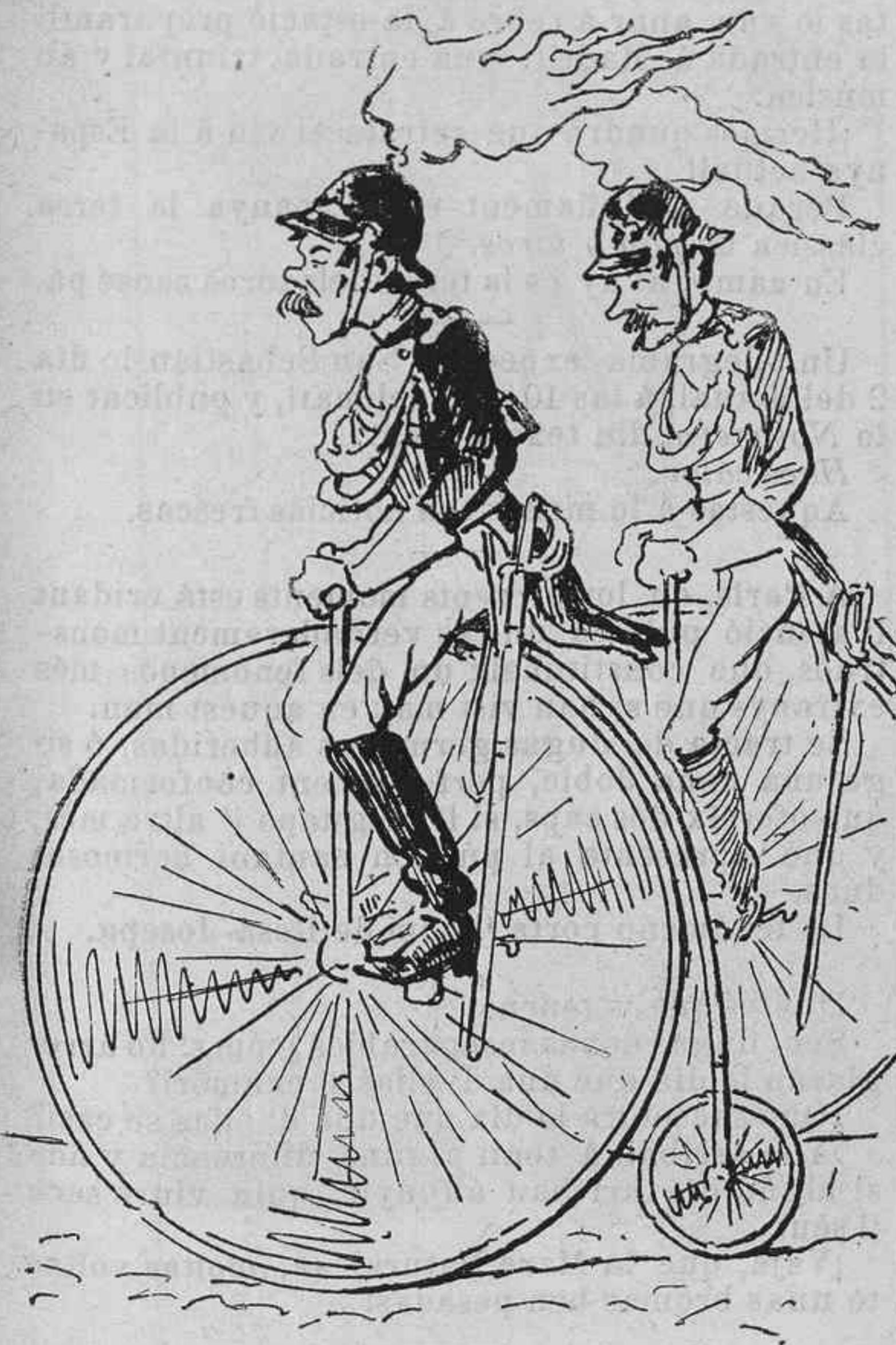
¿Qué no veus qu' això es portá  
lo cinisme per pendó?  
¿Que no veus qu' això fará,  
que, per tú aviat se 'm veurá  
l' ànima contra claró?

¿Que no sabs que 'l mèu esprit  
contemplante s' extasia  
y que á no ser prohibit  
á petóns te 'm menjaria  
(y perdónam l' appetit)?

Donchs si ho sabs, *Dolors hermosa*,  
tornam lo cor sens fer mella  
á ma fal-lera amorosa...  
ó dom lo tèu, qu' això es cosa  
material.

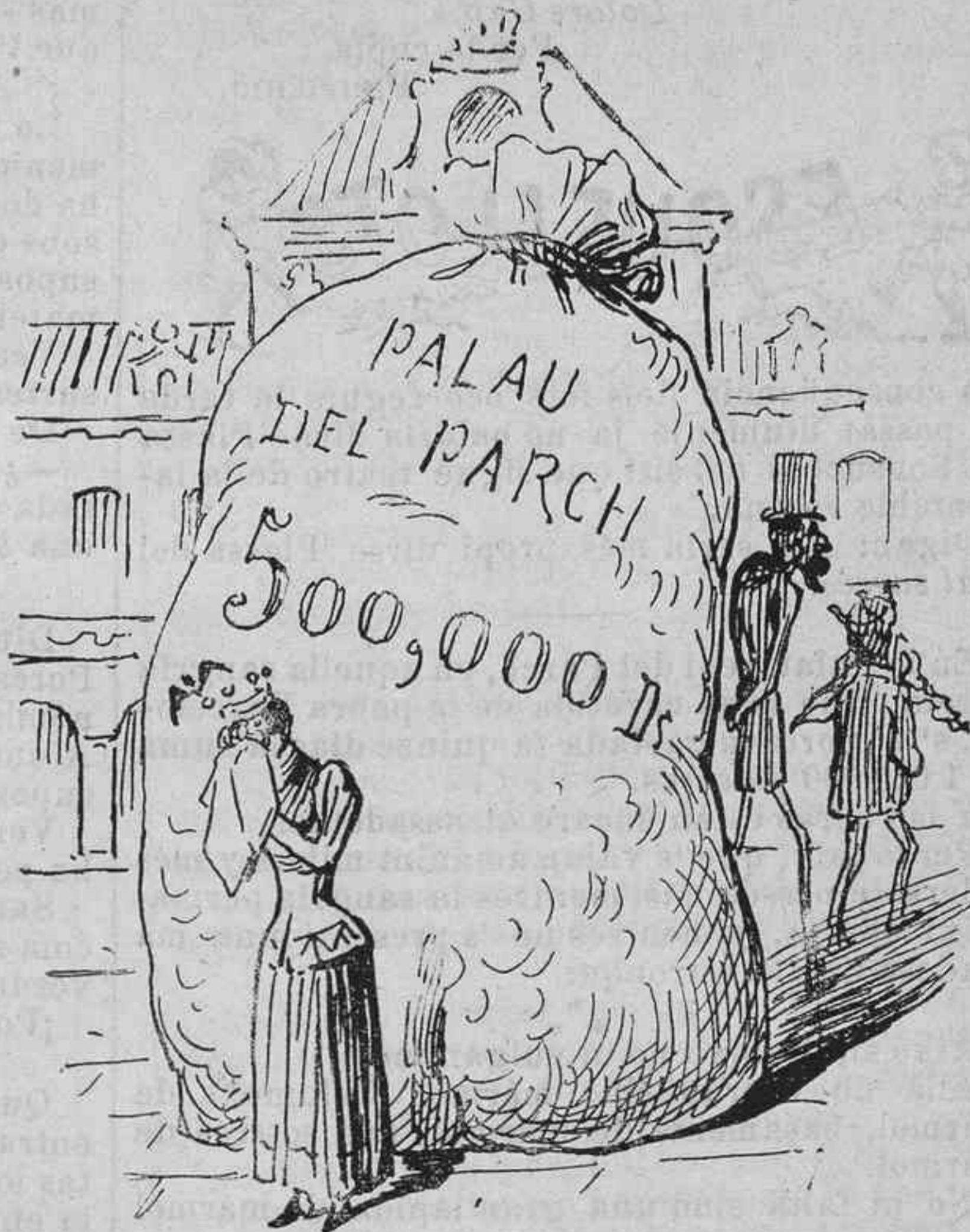
*Joseph Badella.*

#### UNA IDEA.



Demaném al Ajuntament que, per rahó d' economia,  
suprimeixi 'ls caballs dels municipals muntats y 'ls  
fassi anar en velocípedo.

#### DESPILFARRO MUNICIPAL.



¡Es clá que 'l marquès d' Ayerbe  
demana 'ls seus dineros!  
¡Si veu que per certas cosas  
tením tants y tants milions!

«Senyor don Joseph Badella:  
acabo en aquest moment,  
de rebre sa molt atent  
carta amorosa, y á ella  
contesto inmediatament.

Per cert que 'm deixa parada:  
¿diu que lo cor li he robat?  
¡aquesta si que m' agrada!  
créguim que, ¡mala negada  
si ho havia reparat!

¡Me diu en termes velats  
que per vosté deixi lliure  
mon cor d' altras amistats?  
¡Ay, Senyor, no 'm fassi riure  
que tinch los llabis tallats!

¿No ha reparat tot seguit  
lo qu' es sa idea importuna?  
¡Sé un *Badella* 'l mèu marit!  
Vaja, tòrnissen al llit;  
¿que no veu que això es la lluna?

¿Que no veu lo absurdo qu' es  
per mi, ser may la costella  
de vosté? ¿qué no ha comprés  
lo que fora compromés  
lo dirme *Cap de Badella*?

Miris que fora horrorós  
per vosté, puig si ho sabian  
ab intent pecaminós,  
per *Cap de bou*, més de dos  
tranquils lo coneixerian.

Y com que tota la gent  
en tals cassos ja se sab

que hi disfruta de valent,  
vé á resultá improcedent  
tal casoris:

*Dolors Cap.»*  
Per la copia  
PIRIPICHO.



A conseqüencia dels fets ocorreguts la tarde del passat diumenge, ja no caldria dirne Plassa del Bonsuccés del siti que sigue teatro de la lamentable escena.

Digan: ¿no seria més propi dirse Plassa del *Mal succés*?

En lo Palau real del Parch, en aquella sangria oberta en la vena carótida de la pobra Barcelona, s' hi portava gastada fa quinze dias la suma de 1.045,000 pessetas.

Y las obras están encare atrassadetas.

Per lo tant, que 's vajan amanint milers y més milers de pessetonas, mentres la sangria permaneixi oberta, y mentres no 's presenti una má piadosa que la estronqui.

\* \* Aixó sí, de luxo no 'n vulgan més.

Allà no veurán sino mármol. Columnas de mármol, basaments de mármol, fins sostres de mármol.

No hi falta sino una gran lápida de mármol que diga:

«Aqui jau l' hisenda municipal: mori de un atach fulminant de apoplegia cortesana.»

\* \* La cortesania més estúpida que puga imaginarse, dat que la persona en favor de la qual se pretén fer l' obsequi, no se sab que haja indicat may á ningú que 's fes un gasto tan descabellat y al mateix temps tan inútil.

Crech que si ho veaya no ho consentiria.

Perque quan la reyna regent ha volgut anar á passar una temporada de l' any á un siti determinat, ella mateixa s' ha fet fer la casa y se l' ha feta fer al seu gust.

Precisament aquests días los periódichs están describint la que per ordre sèva y pagantla ella 's construheix actualment á San Sebastián. Y de la descripció dels periódichs se deduheix qu' es un edifici tan senzill, tan modest, tan desprovist de pretensions, com qualsevol torre de recreo que puga construirse una familia regularment acomodada.

\* \* A propòsit de aixó podría ferse una frasse. La següent:

Mentre los monarcas se van tornant burgesos, los burgesos van adquirint infulas de monarcas.

Lo qual no deixa de ser molt cómodo si 's logra trobar una ciutat prou pacient per encargarse de pagá 'ls despilfarros que ocasionan ab son desordenat afany d' ostentació.

Los moros que constituhint l' embaixada del Sultán de Marruecos acaban de visitar l' Espanya, si de alguna cosa 's queixavan era del molt calor que aqui 's deixa sentir.

Lo qual ve á demostrar que á Espanya fa més calor que á l' África.

—¿Qué tal!—diria si ressucités Alejandro Dumas —¿tenia ó no tenia rahó quan vaig afirmar que l' África comensa en los Pirineus?

Lo fet extraordinari y misteriós ocorregut diumenge á las portas del quartel del Bon Succés, ha donat lloch á que s' efectuessin algunas presóns en lo poble de Barbará, pròxim á Sabadell, suposant que allí va néixer la idea y que allí mateix va conjuminarse l' atach al quartel.

Veurem si las precaucions de las autoritats surten confirmadas.

De moment no sembla sino que hajan dit:

—¿No es una solemne barbaritat la barrabasada del diumenge? Donchs, no hi ha més: sent una barbaritat será cosa de Barbará.

Diuhen algúns periódichs que l' arcalde senyor Porcar y Tió, quedá maravellat al veure que la nómina del personal empleat al servei de l' Ajuntament absorbeix una tercera part del presupost d' ingresos.

Verdaderament, respecte á aquest punt n' hi ha per escandalisarse.

Sangrias al Parch, ab lo ditzós Palau real; y com si no n' hi hagués prou ab las sangrias, un verdader aixam de sanguoneras.

¡Pobra Pubilla!

Quan en Lagartijo, de retorn de Valencia, va entrar á Madrit, los sèus admiradors entussiatas lo van anar á rebre á la estació preparantli la entrada á Madrit: una entrada triunfal y amb música.

¡Hermós quadro que retrata al viu á la Espanya actual!...

Perque antigüament era Espanya la terra clàssica de *pan y toros*.

En cambi avuy es la terra dels toros sense pá.

Un telegramma expedit á San Sebastián lo dia 2 del actual, á las 10 y 30 del matí, y publicat en lo *Noticiero*, diu textualment:

*Hace calor.*

Aquestas á lo menos son notícias frescas.

A Paris, en los presents moments està cridant l' atenció pública un cas verdaderament monstruós, que constitueix un dels fenòmenos més estranys que s' han vist may en aquest mon.

Se tracta de dugas germanas adheridas, ó si ga una dona doble, perfectament conformada, que ofereix dos caps, si l' un guapo l' altre més, y que 's presenta al públich cantant hermosos díous.

Lo fenòmeno porta 'l nom de Rosa-Josepa.

\* \* Duples que 's tenen.

Sent dugas donas inseparables ¿cóm s' ho arreglarán lo dia que una d' ellas s' enamori?

¿Qué succehirá lo dia que una d' ellas se casí?

¿Y si arriban á tenir alguna diferencia y fins si algún dia arriban á renyir, quin viure serà 'l seu?

¡Vaja, que la Mare Naturalesa, moltes voltas té unes bromas ben pesadas!...

Lo número pròxim de la *Campana de Gracia*, que surt demà, publica 'l retrato del cabó Giro-

## CANTANTS D'ISTÍU.



Quatre galls, tres xiscles cursis,  
unas mans que fan horror,  
unas camas inservibles...  
d' això 'n diuhen un tenor.

nés y de són pare D. Llorens Gironés. També publica un croquis del assalt del quartel del Bonsuccés ocorregut diumenje á la tarde. No hi ha dupte que 'l número cridará l' atenció del públich.

Un tipo de l' *ayga-lifa* 's presenta á una reunió vestit á la *dernière*, es á dir, de una manera exagerada, extravagant á tot serho.

Y diu per darse tó:

—A mi que no 'm treguin de la moda inglesa. Sombrero á la inglesa, camisa á la inglesa, corbata á la inglesa, jaqué á la inglesa, hermilla á la inglesa, pantalóns á la inglesa, botas á la inglesa...

Y un que se l' escolta, diu á mitja veu:

—Y més á la inglesa de lo que 't figuras. ¡Com que tot encare ho déu!...

Cada mes soLEN publicar los periódichs locals una noticia per aquest istil:

«El importe de los billetes de andén expendidos en la estación del Norte de esta ciudad, durante el mes tal ó qual, asciende á tant ó quant, cuya cantidad ha sido distribuida entre varios establecimientos de beneficencia.»

\* \* \*  
Ab tantas vegadas com' ha vist la llum una noticia de aquest tenor, may ningú 's recorda de haverne llegit un' altra que fassa referencia á la empresa del ferrocarril de Fransa.

—¿Será—vaig preguntar—que 'l Sr. Planás, en lloch de destinar á beneficencia lo que recauda per bitllets de andén, ho destina á fer llum á la Verge de Port-bou?

\* \* \*  
—No, senyors—me va respondre un subjecte que té motius per estar bén enterat—la companyia de Fransa de bitllets de andén no n' expendeix.

—Y donchs—vaig dir—si un necessita entrar al andén per despedir á una familia amiga ¿com' s' ho arregla?

—Molt senzill—va contestarme la aludida persona—al qu' entra en l' andén li fan pendre bitllet per la estació més inmediata, encare que no fassa 'l viatje.

—¡Bravo!... ¿Y la beneficencia? ¿Y la caritat?

—Desenganyis: la cavitat ben entesa, comensa pèl Sr. Planás.

Acabava de morir á Lyon una senyora d' elevada posició, á una edat avansada, quan lo doctor que feya molts anys que l' assistia, tingué noticia de qu' en lo testament que havia otorgat la difunta, s' hi llegia 'l següent párrafo:

«Lego al meu metje, doctor X, agrahidissima als delicats cuidados ab que ha prolongat la mèva existència, tot lo que 's troba en lo calaix del mitj de mon escriptori.»

\* \* \*  
Los executors testamentaris de la senyora procdieren á obrir lo calaix en presencia del metje interessat, qu' embargat lo cor d' emoció y espurnejants los ulls de codicia 's deixava fer.

Obert que sigué, se trobà que contenia intacles y sellats encare, tots los pots y potets de pocións, pildoras, polvos y demés potingas que 'l doctor li havia anat receptant per espai de deu anys de carrera.

La senyora may los havia volgut pendre, y al

morir, à la edat de 84 anys, los tornava al doctor en la forma que queda dita.

¡Morir à la edat de 84 anys y fer aquesta broma!... ¿No 'ls sembla que si hagués arribat à pendre tot lo que li receptavan, no hauria arribat à conservar tan temps la salut y la alegria?

Lo célebre marqués de Ayerbe ha requerit ja al arcalde de Barcelona à que se li paguin los 2 milions 900 mil y pico de pessetas à que la ciutat sigué condemnada per sentencia del Tribunal Suprém.

#### Una coincidencia:

En lo moment de penetrar l' actuari en lo despaig del Arcalde, hi entrava també un ciutadà pacifich que regalava à la ciutat, ab destino al Museo Martorell, una oliva dissecada.

De manera que pot dirse que 'l marqués y l' oliva van efectuar la sèva entrada al mateix temps.

#### Dos aucells de presa.

Recomaném que aixis com l' oliva va destinada al Museo Martorell, se destinin las reclamacions del marqués de Ayerbe al Museo Arqueològich.

Tot sovint se publican en la secció judicial del Brusi las sentencias del Tribunal eclesiàstich, proferidas en mèrits dels litigis de divorcis.

Y sempre estan concebudas en los mateixos termes:

#### FILLAS D' EVA.



Fot. Boyer.—París.

Ab lo cap així endarrera  
y aquesta actitud de mans,  
sembla talment que murmuri:  
—Del traball ne vè 'l descans.

«Resultando, etc., etc.»

¡Qué 'n volen dir de cosas aquests etcéteras!...  
Pero ells que ho saben, s' ho quedan per ells sols.

\* \* \*  
Segueix després lo fallo, consignant casi sempre lo següent:

«Fallo: que debo conceder y concedo à la actora D.ª N. N. el divorcio en cuanto al tálamo, etcétera.»

No sé perque 'ls cap' lláns  
serán tan aficionats  
à ficars' de tal manera  
en lo tálam dels casats.



#### A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA 1.<sup>a</sup>—Can-so-ne-ta.
2. ID. 2.<sup>a</sup>—Co-pa.
3. ANAGRAMA.—Densá-Densa.
4. TRRNCA-CLOSCAS.—La creu de la masia.
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Sadurní.
6. CONVERSA.—Jordi.
7. TERS DE SÍLABAS.— SO TA NA  
TA RRA SSA  
NA SSA RI
8. GEROGLÍFICH.—Per traspuntins los llits.



#### XARADAS.

##### I.

Una tarde que 'm trobava  
en la condal Barcelona  
ab l' intenció santa y bona  
de probar si 'm colocava,  
vaig agafar la manía  
d' anar à sentir un tenor  
que tenia la veu... d' or,  
segons me digué la tia.

Vareig comprá una butaca  
surtint de lo rutinari,  
y un preu extraordinari  
me 'n vaig fer, qu' encare 'm raca.

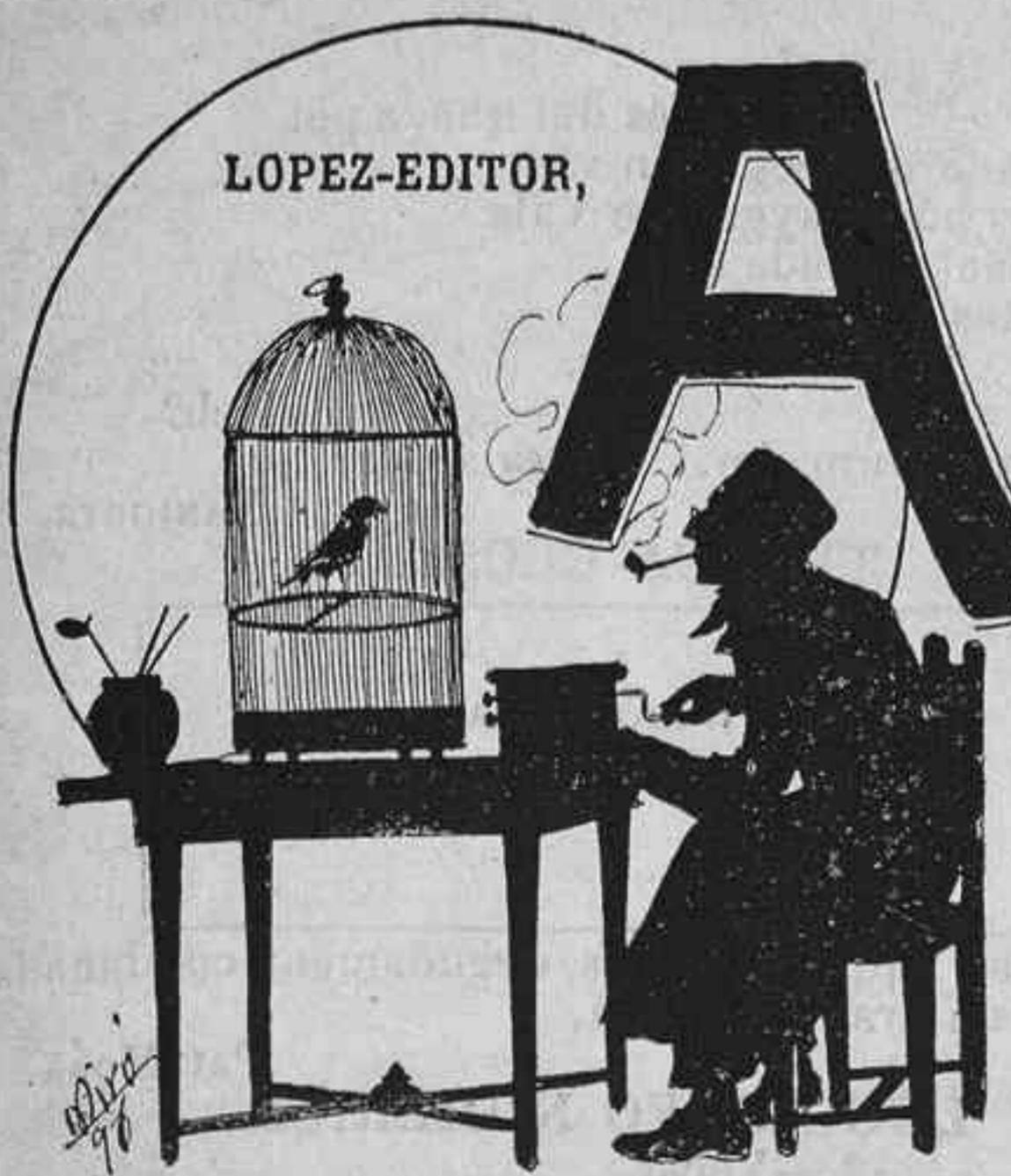
Entro à dins sens aturarme  
y murmurant entre dents:  
—Es molt *hu!* casi bè 'n tens  
per fé un regalo à la Carme.

Fent aquesta reflexió  
estava tot capficat,  
quan veig que tot d' un plegat  
fan aixecar lo teló.

Primer va sortir à la escena  
un coro... crech que de gats  
mal vestits, tan mal forjats,  
que 'l mirarlos dava pena.

Quan varen havé' acabat,  
tot seguit van retirarse  
al seu quarto à reposarse,  
si no vaig equivocat.

LOPEZ-EDITOR,



RAMBLA DEL CENTRO, N.º 20.

Dintre pochs días sortirà la obra nova

DE C. GUMÀ  
ILUSTRADA PER M. MOLINÉ

¿Quina dona vol vosté?

Nostres apreciables corresponentials poden fer los pedidos  
sens pèrdua de temps.

# ANUNCIOS

## OBRAS DE C. GUMÀ

PTAS.

<b>Fruytá del temps.</b> —Colecció de poesías, formant quatre tomet s titolats: <i>Fruytá amarga</i> , <i>Fruytá verda</i> , <i>Fruytá agre-dolsa</i> y <i>Fruytá madura</i> , 2.ª edició, ilustrada. Cada tomet 0'50 pessetas, tots junts.	2'00
<b>L' amor, lo matrimoni y l' divorcei.</b> —4.ª edició, ilustrada.	0'50
<b>Del bressol al cementiri.</b> —4.ª edició, ilustrada.	0'50
<b>Buscant la felicitat.</b> —3.ª edició, ilustrada.	0'50
<b>Petons y pessichs.</b> —3.ª edició, ilustrada.	0'50
<b>Barcelona en camisa.</b> —3.ª edició, ab dibuixos.	0'50
<b>Lo dèu del sige.</b> —2.ª edició, ilustrada.	0'50
<b>¿Home ó dona?</b> —2.ª edició, ilustrada.	0'50
<b>La dona nua (Moralment!)</b> —3.ª edició, ab dibuixos.	0'50
<b>Tipos y topos.</b> —(Colecció de retratos). 2.ª edició, ilustrada.	0'50
<b>¡Guerra al cólera!</b> Instruccions per combátrelo, pèl Dr. C. Gumà. 2.ª edició.	0'25
<b>Cla y catalá.</b> —Llissons de gramàtica parda. 2.ª edició, ilustrada.	0'50
<b>Don Quijote de Vallcarca.</b> —Viatje extraordinari.	0'50
<b>Ecce Homo!</b> —Monòlech representable, 4.ª edició.	0'50
<b>Mil y un pensaments.</b> —Colecció de màximas y sentencias, escrita expressament pera la classe obrera. Un tomo de unas 100 páginas.	1'00
<b>Lo Rosari de l' Aurora.</b> —Album humorístich, ab infinitat de caricaturas, 2.ª edició.	0'50
<b>Filomena.</b> —Viatje de recreo al interior d' una dona.	0'50
<b>Lo cólera y la miseria,</b> y una carta al Dr. Ferrán. (Agotantse).	0'50
<b>Sobre las donas.</b> —Polémica entre C. Gumà y Fantástich.	0'50
<b>Gos y gat.</b> —Juguet cómich en un acte y en vers. 2.ª edició.	1'00
<b>Vuyts y nous.</b> —Ab lo retrato del autor.	0'50
<b>Un cap-mas.</b> —Juguet cómich en un acte y en vers.	1'00
<b>20 minuts de broma.</b> —Un tomet que conté dos monòlechs representables, titolats: <i>Tres micos!</i> y <i>Un cessant</i> . 2.ª edició, ilustrada.	0'50
<b>Lo pot de la confitura.</b> —Colecció de poesías.	0'50
<b>La Exposició Universal.</b> —Humorada agre-dolsa, en vers, 2.ª edició.	0'50
<b>Cura de cristiá.</b> —Juguet cómich, en un acte y en vers. (En col·laboració ab J. Roca y Roca).	1'00
<b>Guia cómica de la Exposició Universal.</b> —Un tomo d' unas 100 páginas, ab un plano y varios dibuixos.	1'00
<b>L' amor es cego.</b> —Juguet cómich en un acte y en vers.	1'00
<b>Una casa de dispesas.</b> —Juguet cómich en un acte y en vers.	1'00
<b>Cansons de la flamaraada.</b> —Un tomo de 128 páginas.	1'00
<b>La primera nit.</b> —( <i>Impressions d' un nuvi</i> ). 3.ª edició, ilustrada.	0'50
<b>Lo dia que 'm vaig casar.</b> —( <i>Impressions d' una nuvia</i> ) 2.ª edició, ilustrada.	0'50
<b>Ensenyansa superior.</b> —Juguet cómich, en un acte y en vers.	1'00
<b>Drapets al sol.</b> —Escàndol humorístich, ilustrat. 2.ª edició.	0'50
<b>Quinze días á la lluna.</b> —Gatada en vers, ilustrada.	0'50
<b>Ni la teva ni la meva.</b> —Comedia en tres actes y en vers.	2'00
<b>Un viatje de nuvis.</b> —Humorada en vers, ilustrada. 2.ª edició.	0'50

## CARTAS AMATORIAS DE MIRABEAU

Precedidas de un estudio sobre Mirabeau, por MARIO PROTH

Versión española de ARTURO VINARDELL ROIG

Un tomo en 8.º encuadernado, Ptas. 5.

VÍCTOR BALAGUER

## Lo romiatge de l' ànima

## LA VENJANSA DE LA TANA

Un tomo en 8.º  
Ptas. 1.PER FREDERICH SOLER (SERAFÍ PITARRA)  
Preu 2 ralets.

**NOTA.**—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, e b' en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responden de extravios, no remetent ademès 3 rals pèl certificat. Als corresponentials de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

La tiple surt desseguida  
ab sa cabellera rossa  
y una cre i al pit molt grossa  
de *tres-hu*, tota guarnida  
ab or y pedras preciosas;  
regalo d' un coneigut  
que 'l dia del seu debut  
diu que li va fer... mil cosas.

Surt un tenor geperut,  
comensa á cantá ab delit,  
y al donar un *dos* de pit  
li va vení un estornut.

Tombo la cara llavoras  
cap al costat oposat,  
al que havian adornat  
bonichs grups de senyoras.

Entre elles vaig distingí  
á la *segona-tercera*  
d' un advocat calavera  
que fa poch temps va fugí  
ab una *mezzo-soprano*.  
guapa, rossa y ben formada,  
que també va fer bugada  
d' un anglés qu' era molt nano.

Vé, per si, l' ansiat final  
del pesat acte primé,  
surto sens ficarme en ré  
y dret me 'n vaig á *Total*.

AMADEO.

## II.

Si 'l que dos ben just ne siga  
tè cap dintre de una *hu* sola,  
tè dich, *Tot*, y sens mentida,  
que tendrás ben poca cosa.

A. LADICO.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.

—Senyor doctor, vull que 'm curi  
perque jo no sé 'l que tinch.

—Expliquis.

—Per aixó vinch.

—Vagi al cas y no s' apuri.  
—No s' apuri!... Vaya un mal!  
Vostés prompte ho tenen dit;  
pero á mí 'm dòna neguit  
y de patí estich *total*.

—Cuyti qu' es tart.  
—Es lo cas  
que 'm sento molt mal del tot.

## II.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.

## II.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.

## II.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.

## II.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.

## II.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.

## II.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.

## II.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.

## II.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.

## II.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.

## II.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.

## II.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.

## II.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.

## II.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.

## II.

## ANAGRAMA.

## LO METJE DE FAMA.